

ÖZLEM KARABACAK

İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI DÖNEMİNDE TÜRKİYE'DE UYGULANAN EĞİTİM VE KÜLTÜR POLİTİKALARININ TAŞRAYA YANSIMALARI: AYDIN İLİ ÖRNEĞİ

ÖZET

1939–1945 yılları arasında yaşanan İkinci Dünya Savaşı'na Türkiye, fiilen girmemiş ancak savaşın ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasi koşullarını tüm ağırlığıyla hissetmiştir. Ülke savunması ön planda tutulmasına rağmen kültür ve eğitim, cumhuriyet hükümetlerinin programlarında ekonomik, sosyal ve hatta siyasal konularla eşit önemde yer almıştır. Yüksek lisans tezi olarak hazırlanan çalışmada eğitim alanında yaşanan gelişmeler, savaş öncesi ve sonrasında karşılaştırılarak, hükümetin eğitim anlayışını yansıtan politikaları ile dönemin sosyo-ekonomik problemleri bağlamında açıklanmıştır.

İkinci Dünya Savaşı yıllarında hem öğretim kurumlarındaki öğrencilerin çağdaştırılmasına önem verilmiş, hem de sivil halk her türlü savaş olasılığına karşı bilinçlendirilmeye çalışılmıştır. Milli Eğitim Bakanlığının faaliyetlerinin yanında halkın eğitimine yönelik çalışmalarda Halkevlerinin ve Halkodalarının rolüne değinilmiştir. Resmi eğitim ve kültür politikaları ile savaş ekonomisinin yarattığı sıkıntıların yurttaşlar ve okullaşan nüfus üzerindeki etkileri öncelikle genel anlamda ele alınmıştır.

Taşrada yaşayan halk üzerinde savaşın bıraktığı izlerin, Aydın ili örneğinden yola çıkılarak savaş ekonomisi ve eğitim öğretim politikalarının bileşiminde daha net gözler önüne serileceği düşünülmüştür. İkinci Dünya Savaşı yıllarında Aydın ilinde eğitim, sosyal ve kültürel alanda yaşanan gelişmeleri tespit etmek çalışmanın başlıca hedefi olmuştur.

Belirtilen hususların değerlendirildiği bu çalışmada basın taraması, arşiv çalışması(belgesel tarama) yöntemleriyle döneme ilişkin öncelikle I.elden kaynaklara ulaşılmış, konu ve amaca uygun olarak ilgili literatür incelemesi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler:

İkinci Dünya Savaşı, eğitim, pasif korunma, beden terbiyesi, halkevleri, Aydın'da eğitim, köy enstitüleri.
